

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 28Co/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2518200106
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Tischlerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2518200106.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Tischlerovej a členov senátu Mgr. Lucie Mizerovej a JUDr. Petra Dumana, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. X.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX/X, E., zastúpený advokátom: JUDr. Igor Horanský, so sídlom E. F. Scherera 4803/2, Piešťany, proti žalovaným: 1/ F. G., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXXX/X, H., 2/ F. G., nar. X.X.XXXX, bytom D. XXXX/X, H., zastúpený advokátom: JUDr. Daniel Kostolanský, so sídlom Štúrova 4, Piešťany, za účasti intervenienta na strane žalovaného 2/: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zastúpený advokátom: JUDr. Baltazár Mucska, so sídlom Vajnorská 55, Bratislava - mestská časť Nové Mesto, o zaplatenie 9.126,95 eura s príslušenstvom, o odvolaní intervenienta na strane žalovaného 2/ proti rozsudku Okresného súdu Piešťany z 30. marca 2023 č. k. 7C/3/2018-262 – proti vyhovujúcemu výroku I., takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku I. vo vzťahu k žalovanému 2/ m e n í tak, že žalobu voči žalovanému 2/ z a m i e t a.

II. Žalovanému 2/ a intervenientovi na strane žalovaného 2/ priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 1.071,20 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.071,20 eura od 22.7.2018 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku; výrokom II. konanie v časti o zaplatenie istiny 8.055,75 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 8.055,75 eura od 7.1.2016 do zaplatenia zastavil; výrokom III. žalobu vo zvyšnej časti zamietol a výrokom IV. uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovaným 1/ a 2/ a intervenientovi na strane žalovaného 2/ trovy konania v rozsahu 78 %.

2. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 420 ods. 1, § 427 ods. 1, § 438 ods. 1, § 444, § 563, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Z. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo aj „OZ“), § 2 ods. 1, § 5 ods. 1 až 4 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z.z.“), § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

3. Vecne dôvodil tým, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 17.1.2018 (správne 7.1.2018 – pozn. odvolacieho súdu) domáhal od žalovaných 1/ a 2/ zaplatenia sumy 9.126,95 eura spoločne a nerozdielne

spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % zo sumy 9.126,95 eura od 7.1.2016 do zaplataenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný dňa 19.6.2014 v čase asi o 12.10 hodine v Piešťanoch na ulici Hollého v smere jazdy od ulice Meštianskej k ulici Krajinskej viedol osobné motorové vozidlo zn. Honda Civic EČ E., pri prejazde pravotočivej zákruty neprispôobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam a pri obchádzaní vozidla parkujúceho na pravom okraji vozovky sa po predchádzajúcom prudkom brzdení dostal s vozidlom do šmyku, následne s vozidlom prešiel do protismeru a tu sa čelne zrazil s oproti jazdiacim osobným motorovým vozidlom zn. Škoda Octavia EČ E., ktoré v tej dobe viedol vodič A. B., následkom toho došlo k zraneniu vodiča vozidla I. J. A. B., ktorý pri nehode utrpel ľahký úraz, a to podvrtnutie krčnej chrbtice, pomliaždenie hrudníka, odreninu a rezné ranky ľavého predlaktia a zápästia a odreninu pravého kolena s celkovou dobou liečenia 37 dní a došlo k poškodeniu vozidla zn. Škoda Octavia EČ E.. Žalovaný porušil povinnosť vyplývajúcu z § 9 ods. 1, § 14 ods. 1, § 16 ods. 1, § 18 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, a teda inému z nedbanlivosti ublížil na zdraví tým, že porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona. Za tento skutok bol žalovaný v trestnom konaní odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu v Piešťanoch sp. zn. 1T/79/2015 zo dňa 7.12.2015, ktorým bol uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví. Žalobca si ako poškodený v trestnom konaní uplatnil nárok na náhradu škody dňa 19.11.2009 (správne 29.4.2015), pričom Okresný súd Piešťany tým istým trestným rozkazom s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie. Predmetný trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 16.1.2016 v časti viny a trestu a v časti náhrady škody dňa 10.2.2016. Ďalej uviedol, že s použitím znaleckého posudku MUDr. Mariána Nosáľa náhrada za bolestné predstavuje 65 bodov, t. j. sumu 1.071,20 eura (345 x 14,46 eura v zmysle zákona č. 437/2004 Z. z.). Žalobcovi zároveň vznikla škoda na jeho osobnom motorovom vozidle zn. Škoda Octavia pričom poisťovňa KOOPERATIVA vyplatila žalobcovi sumu 2.444,25 eura, avšak predmetné motorové vozidlo v porovnaní s inými motorovými vozidlami tohto typu predávanými na slovenskom trhu malo pred škodovou udalosťou hodnotu 10.500 eur, a teda žalobcovi vznikla škoda v sume 8.055,75 eura. V závere uviedol, že žalovaní sa dostali do omeškania s peňažným záväzkom, a preto žalobcovi patrí úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne z dlžnej sumy od 7.1.2016 až do zaplataenia.

4. Žalovaný 1/ sa k žalobe nevyjadril. Žalovaný 2/ navrhol vstup intervenienta KOOPERATIVA poisťovňa, Vienna Insurance Group, a.s., do konania. Intervenient na strane žalovaného 2/ v konaní uviedol, že poisťovňa likvidovala predmetnú škodovú udalosť pod č. 9560117750 a dospela k záveru, že škoda spôsobená na vozidle je škodou totálnou. Pri tomto postupe poisťovňa určila všeobecnú hodnotu vozidla na sumu 3.259 eur, pričom hodnota predajných zvyškov bola zo strany poisťovne ohodnotená na sumu 814,75 eura. Preto poisťovňa poskytla žalobcovi poistné plnenie - náhradu škody vo výške 2.444,25 eura, ku ktorej dospela odpočítaním hodnoty predajných zvyškov od všeobecnej hodnoty vozidla. Ďalej intervenient poukázal na to, že žalobca svoj nárok na náhradu škody na poškodenom motorovom vozidle nepreukázal, v konaní nepredložil žiaden relevantný dôkazný prostriedok, ktorým by preukázal skutočnú výšku škody. V závere uviedol, že nároky žalobcu v celom rozsahu neuznáva a z právnej istoty vznáša námietku premlčania, pretože nie je jasné, ako a v akom čase si žalobca uplatnil náhradu škody v trestnom konaní.

5. Podaním doručeným súdu dňa 1.3.2022 vzal žalobca žalobu o zaplataenie sumy 8.055,75 eura s prísl. späť bez uvedenia dôvodu. Po späťvzatí žaloby predmetom konania zostal nárok žalobcu na zaplataenie bolestného vo výške 1.071,20 eura s prísl.

6. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie oboznámením trestného rozkazu Okresného súdu Piešťany zo dňa 7.12.2015 č. k. 1T/79/2015-153, znaleckého posudku č. 25/2014 znalca MUDr. Mariána Nosáľa a ďalšieho spisového materiálu, pričom zistil tento skutkový stav. Dňa 19.6.2014 v čase asi o 12.10 hod. v Piešťanoch na ulici Hollého v smere jazdy od ulice Meštianskej k ulici Krajinskej viedol žalovaný 1/ osobné motorové vozidlo zn. Honda Civic (ktorého vlastníkom bol žalovaný 2/), ktorý pri prejazde pravotočivej zákruty neprispôobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam a pri obchádzaní vozidla parkujúceho na pravom okraji vozovky sa po predchádzajúcom prudkom brzdení dostal s vozidlom do šmyku, následne s vozidlom prešiel do protismeru a tu sa čelne zrazil s oproti jazdiacim osobným motorovým vozidlom zn. Škoda Octavia, ktoré v tej dobe viedol žalobca. Následkom toho došlo k zraneniu žalobcu, ktorý pri nehode utrpel ľahký úraz a to podvrtnutie krčnej chrbtice, pomliaždenie hrudníka, odreninu a rezné ranky ľavého predlaktia a zápästia a odreninu pravého kolena s celkovou dobou liečenia 37 dní. Žalovaný 1/ bol za uvedený skutok odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany dňa 7.12.2015 č. k. 1T/79/2015-153, pričom žalobca ako osoba poškodená bol so svojím nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie. Trestný rozkaz nadobudol

právoplatnosť dňa 16.1.2016 v časti viny a trestu a dňa 10.2.2016 v časti škody. Počas trestného konania bol vypočítaný poškodený - žalobca dňa 29.4.2015, ktorý si v tento deň uplatnil náhradu škody na svojom vozidle vo výške 10.500 eur a bolesť v zmysle znaleckého posudku. Zo znaleckého posudku č. 25/2014 vypracovaného znalcom MUDr. Mariánom Nosálom, znalcom v odbore zdravotníctva a farmácie, odvetvie traumatológia a ortopédia súd zistil, že znalec ohodnotil zranenia poškodeného - žalovaného na 65 bodov - položka 76 - pomliaždenie hrudnej steny ťažkého stupňa - 20 bodov, položka 104 - podvrtnutie krčnej chrbtice - 25 bodov, položka 114 - povrchová rana (odrenina) hornej končatiny chirurgicky ošetrená - 10 bodov, položka 161 - povrchová rana (odrenina) dolnej končatiny chirurgicky ošetrená - 10 bodov, čo pri hodnote bodu 16,48 eura predstavuje 1.071,20 eura.

7. Medzi stranami nebolo sporné, že došlo k dopravnej nehode tak, ako to popisoval žalobca v žalobe. Rovnako nebolo sporné, že pri dopravnej nehode, ktorú spôsobil vodič - žalovaný 1/ motorovým vozidlom, ktorého vlastníkom a prevádzkovateľom bol žalovaný 2/, utrpel žalobca zranenia, ktoré znalec v rámci trestného konania ohodnotil na 65 bodov. Žalovaný 1/ je zodpovedný za škodu podľa § 420 OZ, keďže ku škode došlo porušením právnej povinnosti (subjektívna zodpovednosť), žalovaný 2/ je zodpovedný za vznik škody, nakoľko škoda bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla, ktorého bol vlastníkom a prevádzkovateľom (objektívna zodpovednosť). Žalovaní svoju zodpovednosť počas konania nespochybňovali. Vzhľadom k tomu, že žalobca si uplatnil náhradu za bolesť vo výške, ktorá je súlade s platnými právnymi predpismi, súd žalobcovi v časti žaloby o zaplatenie bolestného vyhovel.

8. Súd prvej inštancie nárok žalobcu v časti bolestného nepovažoval za premlčaný, pretože súd odkázal žalobcu na uplatnenie svojho nároku na náhradu škody za bolesť na občianske konanie. Výrok súdu v časti škody nadobudol právoplatnosť 10.2.2016, teda žalobcovi plynula do 10.2.2018 dvojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku na súde. Žalobca žalobu podal na súd 17.1.2018.

9. Pokiaľ ide o úroky z omeškania, žalobca žiadal úrok z omeškania jednak z nároku na náhradu škody na vozidle, a jednak z nároku na náhradu škody za bolesť. Žalobca vzal žalobu v časti náhrady škody vo výške 8.055,75 eura späť bez uvedenia dôvodu, ale nijak neodôvodnil, prečo trvá na úrokoch z omeškania zo sumy 8.055,75 eura. Súd prvej inštancie mal za to, že nárok žalobcu v časti žaloby o náhradu vecnej škody bol nedôvodný, pretože žalobca nijakým spôsobom neodôvodnil výšku svojho nároku, a to bolo zrejme aj dôvodom, prečo žalobca vzal žalobu čiastočne späť. Vzhľadom na nedôvodnosť žaloby v časti nároku na náhradu vecnej škody, súd prvej inštancie žalobu v časti úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 8.055,75 eura od 7.1.2016 do zaplatenia zamietol ako nedôvodnú.

10. Vo vzťahu k uplatneným úrokom z omeškania, súd prvej inštancie uviedol, že žalobca nijako neodôvodnil prvý deň omeškania (7.1.2016) a ani žalovaní a intervenient sa k uplatnenému príslušenstvu nevyjadrili. Súd prvej inštancie poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/16/2010 a uviedol, že súd priznal žalobcovi náhradu za bolesť v zmysle vykonaného bodového ohodnotenia vo výške stanovenej platnými právnymi predpismi. Vzhľadom na to, že predmetom konania nebolo mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť, má žalobca nárok na úrok z omeškania od prvého dňa po tom, ako vyzval žalovaných na zaplatenie náhrady škody na zdraví. Hoci žalobca neuviedol, kedy vyzval žalovaných na náhradu, bolo potrebné sa vysporiadať aj s touto časťou žaloby. Pri ustálení prvého dňa omeškania súd prvej inštancie vychádzal z obsahu spisu, podľa ktorého žalovanému 1/ bola doručená žaloba 2.7.2018 a žalovanému 2/ prostredníctvom jeho právneho zástupcu dňa 20.7.2018. Keďže žalobca si uplatnil svoj nárok voči žalovaným ako solidárnym dlžníkom, súd odvodzoval deň omeškania odo dňa, kedy bola žaloba doručená žalovanému 2/. Súd v súlade s ustanovením § 563 OZ priznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania v zákonnej výške 5 % od 22.7.2018 (20.7. doručená žaloba - výzva, 21.7.2018 mali žalovaní plniť), deň nasledujúci po uplynutí dňa, kedy mali žalovaní plniť. S poukazom na vyššie uvedený prvý deň omeškania, súd prvej inštancie úrok z omeškania vo výške 5,05 % od 7.1.2016 do 21.7.2018 zamietol, a rovnako zamietol úrok z omeškania nad zákonnú výšku 5 % od 22.7.2018 do zaplatenia ako nedôvodný.

11. V časti o trovách konania súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), vecne tým, že žalobca sa do 28.2.2023 domáhal zaplatenia sumy 9.126,95 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 9.126,95 eura, ktorý od 7.1.2016 do 28.2.2023 (do spätvzatia v časti) predstavoval

3.295,82 eura. Výška úroku z omeškania 5,05 % zo sumy 1.071,20 eura od 1.3.2023 do rozhodnutia súdu predstavuje 4,44 eura. Celkovo nárok žalobcu uplatnený na súde predstavoval 12.427,21 eura. Žalobca nebol úspešný v časti o zaplatenie 8.055,75 eura, úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 8.055,75 eura od 7.1.2016 do 28.2.2023 (späťvzatie v časti), t.j. 2.909 eur, vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.071,20 eura od 7.1.2016 do 21.7.2018, t.j. 137,38 eura, vo výške 0,05 % ročne zo sumy 1.071,20 eura od 22.7.2018 do 30.3.2023 (deň rozhodnutia súdu), t.j. 2,51 eura, čo predstavuje celkovo sumu 11.104,64 eura. Úspech žalobcu tak v konaní predstavoval 11 %, úspech žalovaných 89 %, celkový úspech žalovaných je 78 %.

12. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie intervenient na strane žalovaného 2/ v rozsahu vyhovujúceho výroku I. s návrhom na jeho zmenu zamietnutím žaloby voči žalovanému 2/ a priznaním žalovanému 2/ a intervenientovi voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, vrátane nároku na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP. Namietal, že súd sa v konaní nedostatočne vysporiadal s námietkou premlčania žalobcom uplatneného nároku na náhradu bolestného. Intervenient poukázal na skutočnosť, že žalobca si v trestnom konaní uplatnil nárok na náhradu škody voči žalovanému 1/ ako obvinenému. Z trestného rozkazu Okresného súdu Piešťany zo dňa 7.12.2015, sp. zn. 1T/79/2015 však nie je zrejma bližšia špecifikácia nároku, ktorý si žalobca v trestnom konaní uplatnil. Uvedené je podstatné najmä z dôvodu, že pôvodný nárok žalobcu v tomto konaní pozostával z nároku na náhradu bolestného a z nároku na náhradu škody na motorovom vozidle. Súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku vyššie uvedeným skutočnosťami nevenuje, čo zakladá jeho nepreskúmateľnosť. Uplatnený nárok žalobcu v trestnom konaní nie je bližšie určený, nie je možné konštatovať, či premlčacia doba nároku žalobcu na náhradu bolestného počas trestného konania spočívala. Avšak i v prípade, že si žalobca skutočne v trestnom konaní uplatnil nárok na náhradu bolestného, spočívala by premlčacia doba iba voči žalovanému 1/ ako vinníkovi dopravnej nehody. Keďže k dopravnej nehode došlo dňa 19.6.2014 a žaloba bola doručená súdu až dňa 17.1.2018, intervenient zotrval na námietke premlčania nároku žalobcu voči žalovanému 2/ podľa § 106 Občianskeho zákonníka. Zároveň mal intervenient za to, že súd prvej inštancie v rozpore so zákonom neuviedol, aké skutočnosti považoval za preukázané, ktoré za preukázané nepovažoval, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, čím jeho rozhodnutie považujeme za prekvapivé a odôvodnenie nepreskúmateľné.

13. Vyjadrenie k odvolaniu strany v odvolacom konaní nepodali.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – intervenientom, ktorý tvoril nerozlučné spoločenstvo so stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 360 ods. 1 v spojení s § 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), po zopakovaní a doplnení dokazovania na pojednávaní v potrebnom rozsahu listinnými dôkazmi, dospel k záveru, že odvolanie intervenienta na strane žalovaného 2/ je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné vo vzťahu k žalovanému 2/ zmeniť.

15. Vzhľadom na to, že žalovaný 1/ odvolanie nepodal, je rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k nemu právoplatný a nebol predmetom prieskumu odvolacieho súdu. V prípade žalovaného 1/ ako vodiča motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda (§ 420 ods. 1 OZ) a žalovaného 2/ ako prevádzkovateľa tohto motorového vozidla (§ 427 OZ) sa síce jedná o solidárny záväzok nahradiť spôsobenú škodu podľa hmotného práva (§ 438 OZ), avšak z procesného hľadiska ide o samostatné procesné spoločenstvo týchto dvoch subjektov (§ 76 CSP). Samostatnými spoločníkmi sú i solidárne zaviazaní dlžníci (por. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Odo 1708/2006), a preto i v danom prípade koná každý len za seba a z úkonov jedného zo spoločníkov nemôžu mať prospech ostatní. Preto ak žalovaný 1/ odvolanie nepodal, rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k nemu nadobudol právoplatnosť, a to aj v časti závislého IV. o trovách konania, v ktorom súd prvej inštancie priznal žalovanému 1/ nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 78 %.

16. Opačná situácia je však vo vzťahu žalovaného 2/ a intervenienta na strane žalovaného 2/. Intervenient na strane žalovaného 2/ má práva nerozlučného spoločníka (§ 84 CSP), pretože rozsudok v prejednávanej veci bude pre intervenienta ako poisťovateľa záväzný, čo vyplýva z § 11 ods. 7 ZoPZP, podľa ktorého je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia. Žalovaný 2/ síce odvolanie nepodal (ani v konaní na súde prvej inštancie námietku premlčania nevzniesol), avšak intervenient na strane žalovaného 2/ odvolanie podal, pričom toto odvolanie vyvoláva účinky aj voči žalovanému 2/, čo vyplýva z § 77 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon jedného nerozlučného spoločníka platí aj pre ostatných spoločníkov. Právoplatnosť rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku I. a v závislom výroku IV. o trovách konania sa tak odložila i vo vzťahu k žalovanému 2/.

17. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu a odôvodnenie rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, keď žalobe žalobcu v časti nároku na zaplatenie bolestného vo vzťahu k žalovanému 2/ vyhovel dôvodiac, že žalovaný 2/ je zodpovedný za vznik škody, keďže škoda bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla, ktorého bol vlastníkom a prevádzkovateľom (objektívna zodpovednosť), pričom nárok v časti bolestného voči žalovanému 2/ nepovažoval za premlčaný, pretože súd (v trestnom konaní – pozn. odvolacieho súdu) odkázal žalobcu na uplatnenie svojho nároku na náhradu škody za bolesť na občianske konanie a výrok súdu v časti škody nadobudol právoplatnosť 10.2.2016, teda žalobcovi plynula do 10.2.2018 dvojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku na súde, pričom žalobca žalobu podal na súd 17.1.2018 (správne 7.1.2018 – pozn. odvolacieho súdu).

18. Ako už odvolací súd uviedol vyššie, v prejednávanej veci podal odvolanie intervenient, ktorý tvorí so žalovaným 2/ nerozlučné spoločenstvo (§ 84 v spojení s § 77 CSP), resp. intervenient má v danom konaní práva nerozlučného spoločníka, pretože rozsudok bude pre intervenienta záväzný. V danom prípade má teda intervenient právo podať odvolanie bez akýchkoľvek ďalších podmienok a zároveň i v rámci konania pred súdom prvej inštancie ním vznesená námietka premlčania platí i pre žalovaného 2/. Intervenient v rámci podaného odvolania namietal, že súd sa dostatočne nevysporiadal so vznesenou námietkou premlčania. Túto odvolaciu námietku vyhodnotil odvolací súd ako dôvodnú.

19. Odvolací súd na prejednanie veci nariadil odvolacie pojednávanie (§ 385 ods. 2 CSP), pretože považoval za potrebné zopakovať a doplniť dokazovanie.

20. Intervenient a žalobca na odvolacom pojednávaní zotrvali na svojej predchádzajúcej argumentácii. Žalobca namietol, že v písomnom vyhotovení rozsudku súdu prvej inštancie je nesprávne uvedený dátum podania žaloby 17.1.2018, pričom žaloba bola podaná dňa 7.1.2018 e-mailom a následne bola v lehote 10 dní písomne doplnená.

21. Zo súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu, ktorý nebol medzi stranami sporný a z ktorého vychádza i odvolací súd, vyplýva, že dňa 19.6.2014 došlo následkom dopravnej nehody, ktorú zaviniel žalovaný 1/ ako vodič motorového vozidla, ktorého vlastníkom bol žalobca 2/, k zraneniu žalobcu s celkovou dobou liečenia 37 dní. Žalovaný 1/ bol za uvedený skutok odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany zo dňa 7.12.2015 č. k. 1T/79/2015-153, pričom žalobca ako poškodený bol so svojím nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 16.1.2016 v časti viny a trestu a dňa 10.2.2016 v časti škody. Počas trestného konania bol vypočutý poškodený - žalobca dňa 29.4.2015, ktorý si v tento deň uplatnil náhradu škody na svojom vozidle vo výške 10.500 eur a bolestné v zmysle znaleckého posudku. Znaleckým posudkom č. 25/2014 vypracovaným v trestnom konaní znalec ohodnotil zranenia poškodeného - žalovaného na 65 bodov, čo predstavuje 1.071,20 eura.

22. Súd prvej inštancie uviedol, že vykonal dokazovanie oboznámením trestného rozkazu Okresného súdu Piešťany zo dňa 7.12.2015 č. k. 1T/79/2015-153, znaleckého posudku č. 25/2014 znalca MUDr. Mariána Nosáľa a ďalšieho spisového materiálu, avšak za účelom posúdenia vznesenej námietky premlčania zo strany intervenienta na strane žalovaného 2/ nedostatočne. Intervenient na strane žalovaného 2/ totiž už v konaní pred súdom prvej inštancie vznesol námietku premlčania, pretože mu nebolo jasné, ako a v akom čase si žalobca uplatnil náhradu škody v trestnom konaní.

23. Keďže súd prvej inštancie v tomto smere (za účelom posúdenia vznesenej námietky premlčania) nedostatočne zistil skutkový stav veci, odvolací súd zopakoval dokazovanie znaleckým posudkom č. 25/2014 z 24.8.2014 vypracovaným znalcom MUDr. Mariánom Nosálom (čl. 47-61 trestného spisu Okresného súdu Piešťany sp. zn. 1T/79/2015) a doplnil dokazovanie oboznámením relevantných častí pripojeného trestného spisu Okresného súdu Piešťany sp. zn. 1T/79/2015 (vyšetrovací spis ČVS: ORP-204/DI-TT-2014Mi), a to zápisnicou o výsluchu svedka – poškodeného F. G. z 23.1.2015 (č.l. 30-33) a záznamom o preštudovaní vyšetrovacieho spisu poškodeným A. B. z 18.11.2015 (č.l. 144).

24. Podľa znaleckého posudku MUDr. Mariána Nosála č. 25/2014 z 24.8.2014, poškodený (žalobca) sa liečil zo zranení, ktoré utrpel pri dopravnej nehode dňa 19.6.2014 do 25.7.2014, pričom počas celej doby bol práceneschopný. Dňa 26.7.2014 bol uznaný práceschopným. Znalec konštatoval, že doba liečenia týchto zranení bola adekvátna ich charakteru. Súčasne znalec uviedol bodové ohodnotenie bolestného zranení žalobcu, ktoré utrpel pri dopravnej nehode dňa 19.6.2014, a to 65 bodov, čo predstavuje 1.071,20 eura.

25. Zo zápisnice o výsluchu svedka - poškodeného F. G. (žalovaného 2/) z 23.1.2015 vyplýva, že tento k veci uviedol, že je majiteľom osobného motorového vozidla Honda Civic, r.v. 1995, ev. č. E. XXX K., k samotnej nehode sa vyjadriť nevedel, pretože nebol jej svedkom ani účastníkom, v čase nehody jeho brat F. G. jazdil a užíval jeho vozidlo s jeho súhlasom. V čase nehody bolo vozidlo riadne poistené povinným zmluvným poistením v poisťovni Kooperatíva.

26. Zo záznamu o preštudovaní vyšetrovacieho spisu poškodeným A. B. (žalobcom) vyplýva, že dňa 18.11.2015 osobne preštudoval vyšetrovací spis ČVS: ORP-204/DI-TT-2014Mi.

27. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia sa najneskoršie právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

28. Premlčanie sa v právnej teórii definuje ako kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok, t. j. súdnu uplatniteľnosť práva možno odvrátiť námietkou premlčania. Premlčanie nastáva uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom, ak právo nie je v tejto dobe vykonané. Právne následky premlčania spočívajú v tom, že premlčanie samo osebe nespôsobuje zánik práva, ale bráni len jeho vymáhateľnosti, a to v prípade, ak povinný (dlžník) vznesie námietku premlčania, ak zákon neustanovuje inak. Subjektívne právo premlčaním nezaniká a veriteľ zostáva veriteľom a dlžník dlžníkom i po tom, čo nastalo premlčanie. Právne následky premlčania sa prejavujú v možnosti dlžníka využiť oslabenie práva tým, že vznesie námietku premlčania po uplynutí premlčacej doby. Účinným vznesením námietky premlčania dochádza k zániku vymáhateľnosti nároku a súd nemôže uplatnené právo v súdnom konaní priznať, čím sa právo stáva tzv. naturálnou obligáciou.

29. Odvolací súd uvádza, že pri škodách na zdraví ide o stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti, o stratu na zárobku po skočení pracovnej neschopnosti, nárok na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, nárok na náklady spojené s liečením a nároky pozostalých. Všetky uvedené nároky sú podľa súdnej praxe celkom samostatné. Zásadne je teda potrebné vychádzať z toho, že jednotlivé nároky na náhradu škody na zdraví sú samostatnými nárokmi, u ktorých bežia samostatné premlčacie doby. Počiatok ich behu je stanovený okamžikom, kedy sa poškodený dozvie o škode a zodpovednej osobe. Jedná sa o tzv. subjektívnu premlčaciu dobu, pričom tzv. objektívna premlčacia doba podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa v prípade nároku na náhradu škody na zdraví neuplatňuje. Počiatok subjektívnej premlčacej doby u práva na náhradu škody sa viaže na okamžik, kedy poškodený preukázateľne nadobudol vedomosť o tom, že mu vznikla škoda a kto za ňu zodpovedá, a nezávisí teda na tom, či a kedy si poškodený zabezpečí dostatok dôkazov alebo kedy sa vytvorí pre neho priaznivejšia procesná situácia na to, aby skutkové okolnosti, o ktorých má vedomosť, mohol v súdnom konaní preukázať (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/171/2022 z 31.1.2023).

30. V prípade nároku na odškodnenie za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia sa žalobca dozvedel o škode v čase, kedy sa mu zdravotný stav ustálil a bolo možné objektívne vykonať bodové ohodnotenie bolesti a od momentu, kedy nadobudol vedomosť aj o osobe zodpovednej za vznik škody,

začala bežať subjektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku na náhradu za bolesť. V tomto zmysle sa poškodený o škode spočívajúcej v bolesti a sťažení spoločenského uplatnenia dozvie v čase, kedy sa po skončení liečby jeho zdravotný stav natoľko ustálil, že bolo zistiteľné, či a v akom rozsahu k sťaženiu jeho uplatnenia v živote a v spoločnosti došlo a kedy je možné na základe skutkových okolností, ktoré má k dispozícii, objektívne vykonať jeho ohodnotenie. Nie je tak rozhodný okamih reálneho vyhotovenia lekárskeho posudku, ale okamih, kedy je lekársky posudok za účelom zhodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia možné vyhotoviť (t. j. ustálením zdravotného stavu). Takýto výklad ust. § 106 OZ je súladný aj s konštantnou judikatúrou (R 9/1986, MCdo/37/2000, 5Cdo/104/2011, 1Cdo/82/2009, 4Cdo/152/2010, 3Cdo/66/2018).

31. V prípade prebiehajúceho trestného konania sa poškodený nedozvie o okolnostiach rozhodných pre plynutie premlčacej doby až po právoplatnosti trestného rozsudku, ale okamihom, keď sa tieto okolnosti skutočne dozvie. Aj keď až právoplatným rozhodnutím v trestnom konaní je rozhodnuté o vine obžalovaného, neplatí automaticky, že až týmto dátumom sa poškodený dozvedá o tom, kto za škodu zodpovedá. Dátum právoplatnosti rozhodnutia je závislý od procesných okolností, ktoré nastali v priebehu konania a s vedomosťou poškodeného o škode a škodcovi priamo nesúvisí. Znalosť poškodeného o osobe škodcu sa viaže k okamihu, keď dostal informáciu, na základe ktorej si môže urobiť úsudok, ktorá konkrétna osoba za škodu zodpovedá. Nemožno považovať za správny názor, že žalobca vedomosť o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá nadobudne až právoplatnosťou rozsudku, resp. odcudzujúceho rozsudku, a to ani v prípade, ak bol žalobca ako poškodený odkázaný so svojím nárokom na náhradu škody na občianskoprávne konanie, teda názor, že k tomuto dňu sa viaže začiatok plynutia premlčacej doby práva na náhradu škody. Poškodený sa totiž dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá v okamihu, kedy preukázateľne získal informáciu o tých skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, ktorá určitá konkrétna osoba za škodu zodpovedá. Nemusí však ísť o nespochybniteľnú istotu poškodeného o zodpovednom subjekte a o jeho zodpovednosti (napr. R 16/2014, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 82/2009 z 28.5.2010, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obo/13/2017 z 20.2.2019).

32. V súdnej veci bolo pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby podstatné zistenie, kedy sa žalobca dozvedel o tom, kto za škodu zodpovedá, keďže o samotnej škode - bolestnom sa dozvedel skôr. Zo znaleckého posudku MUDr. Mariána Nosáľa č. 25/2014 z 24.8.2014 totiž vyplynulo, že o škode (bolestnom) sa žalobca dozvedel v čase, kedy sa mu zdravotný stav ustálil a bolo možné objektívne vykonať bodové ohodnotenie bolesti, čo bolo dňa 26.7.2014, t.j. po ukončení práceneschopnosti. Žalobca ako poškodený v trestnom konaní preukázateľne získal informáciu o tých skutkových okolnostiach, na základe ktorých si mohol urobiť dostatočný úsudok o tom, že žalovaný 2/ zodpovedá za škodu ako prevádzkovateľ motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda (§ 427 OZ), najneskôr dňa 18.11.2015. V tento deň žalobca osobne preštudoval vyšetrovací spis, v ktorom sa nachádza i zápisnica o výsluchu svedka – žalovaného 2/, ktorý uviedol, že je vlastníkom motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda. Od 18.11.2015 teda žalobcovi plynula subjektívna dvojročná premlčacia doba na uplatnenie svojho nároku na náhradu škody (bolestného) voči žalovanému 2/ a uplynula dňa 18.11.2017. Ak teda žalobca podal žalobu na súd dňa 7.1.2018 (nie 17.1.2018 ako nesprávne uviedol súd prvej inštancie), podal ju po uplynutí premlčacej doby, nebolo mu preto možné s ohľadom na vznesenú námietku premlčania premlčané právo voči žalovanému 2/ priznať.

33. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku I. vo vzťahu k žalovanému 2/ podľa § 388 CSP zmenil tak, žalobu žalobcu voči žalovanému 2/ zamietol.

34. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 2 CSP tak, že žalovanému 2/ a intervenientovi na strane žalovaného 2/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania (prvoinštančného aj odvolacieho) v plnom rozsahu z dôvodu ich plného procesného úspechu vo veci. O výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).